

Minister Zdrowia

RZS.050.6.2026.AK
Warszawa, 03 lipca 2026

Pan
Włodzimierz Czarzasty
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

w związku z interpelacją nr 17556 Poseł Magdaleny Sroki, w sprawie systemowego wsparcia osób z chorobami neurodegeneracyjnymi oraz ich opiekunów, zwracam się z uprzejmą prośbą o przyjęcie poniższych informacji.

Należy wskazać, że osoby żyjące z chorobami neurodegeneracyjnymi pozostają objęte systemem ochrony zdrowia i mają dostęp do świadczeń zdrowotnych realizowanych na różnych poziomach opieki, adekwatnie do ich potrzeb zdrowotnych. Celem działań podejmowanych przez Ministra Zdrowia jest zatem przede wszystkim usystematyzowanie i standaryzacja opieki nad osobami z chorobami otępiennymi oraz ich bliskimi, a także zwiększenie i ułatwienie dostępu do świadczeń zdrowotnych i form wsparcia dedykowanych tej grupie.

W ramach realizacji *Krajowego Programu Działań wobec Chorób Otępiennych, polityki publicznej do roku 2030*, przyjętego uchwałą Rady Ministrów w grudniu 2025 r., podejmowane są już konkretne działania służące rozwojowi systemu wsparcia.

Od 1 października 2025 r. funkcjonuje ogólnopolska infolinia „*Helpline wobec demencji*”, uruchomiona przez Rzecznika Praw Pacjenta, we współpracy z Alzheimer Polska, na mocy porozumienia z Ministerstwem Zdrowia. Infolinia stanowi narzędzie ułatwiające dostęp do informacji i wsparcia dla osób z chorobami otępiennymi, ich rodzin oraz opiekunów. W ramach działalności infolinii możliwe jest uzyskanie informacji o dostępnych świadczeniach zdrowotnych i formach pomocy społecznej, wsparcia psychologicznego, porad prawnych oraz konsultacji specjalistycznych. Infolinia umożliwia również uzyskanie informacji o lokalnych instytucjach i organizacjach wspierających osoby z chorobami otępiennymi. Szczególny nacisk położono na wsparcie opiekunów rodzinnych, którzy najczęściej sprawują codzienną opiekę nad osobami chorymi.

Ponadto, w ramach Celu Operacyjnego 5 „Wyzwania demograficzne” Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021–2026, ogłoszono konkursy ofert obejmujące zadania ukierunkowane na wsparcie osób z chorobami otępiennymi i ich opiekunów. Dotyczą one m.in. przygotowania kursu szkoleniowego dla nieformalnych opiekunów osób z chorobami otępiennymi oraz opracowania wytycznych dotyczących dostosowywania przestrzeni domowej do potrzeb osób z zaburzeniami poznawczymi.

Warto również wskazać, że Polskie Towarzystwo Neurologiczne, we współpracy z Polskim Towarzystwem Alzheimerowskim, opracowało dokument pn. „*Podstawowe rekomendacje diagnostyki chorób otępiennych – ścieżka pacjenta*”, który jest obecnie analizowany w

Ministerstwie Zdrowia. Jego założenia wpisują się w dążenie do usprawnienia procesu diagnostycznego oraz poprawy koordynacji opieki nad pacjentami.

Dodatkowo od maja 2025 r. w podstawowej opiece zdrowotnej realizowany jest program profilaktyczny „*Moje Zdrowie – bilans zdrowia osoby dorosłej*”, obejmujący wszystkich dorosłych pacjentów bez górnej granicy wieku. W przypadku osób po 60. roku życia program przewiduje możliwość oceny funkcji poznawczych przy użyciu testu mini-COG, jeśli stwierdzone zostanie podwyższone ryzyko zaburzeń poznawczych. Program ten może odegrać istotną rolę we wczesnej identyfikacji osób wymagających dalszej diagnostyki.

Jednocześnie, ze środków Funduszy Europejskich dla Rozwoju Społecznego (FERS), realizowane są projekty dotyczące wsparcia psychologicznego dla opiekunów i opiekunek nieformalnych osób starszych. Celem projektów jest zapewnienie wsparcia psychologicznego opiekunom nieformalnym osób starszych, w tym osobom sprawującym opiekę nad osobami z chorobami otępiennymi, w szczególności chorobą Alzheimera, w formie grupowych sesji wsparcia psychospołecznego oraz indywidualnych sesji psychologicznych. Planowane jest również ogłoszenie konkursu dotyczącego świadczeń poddiagnostycznych dla osób z rozpoznaniem choroby otępiennej.

Dokumentem strategicznym w tym zakresie pozostaje Krajowy Program Działań wobec Chorób Otępiennych, polityka publiczna do 2030 r., którego realizację Minister Zdrowia będzie monitorował i rozwijał poprzez określone w nim działania, koncentrując się na tworzeniu kompleksowego systemu wsparcia dla osób żyjących z chorobami otępiennymi oraz ich opiekunów. Podejmowane inicjatywy będą ukierunkowane na poprawę jakości życia pacjentów poprzez zapewnienie wcześniejszego rozpoznawania chorób otępiennych, rozwój i upowszechnianie nowoczesnych metod diagnostycznych oraz zwiększanie dostępu do świadczeń zdrowotnych i opiekuńczych.

Równolegle prowadzone będą działania służące wzmocnieniu wsparcia dla rodzin i opiekunów. Istotnym elementem programu pozostanie również podnoszenie świadomości społecznej na temat chorób otępiennych, przeciwdziałanie stygmatyzacji osób dotkniętych tymi schorzeniami oraz wspieranie koordynacji współpracy pomiędzy systemem ochrony zdrowia, pomocą społeczną i organizacjami pozarządowymi.

Istotnym elementem działań państwa w obszarze opieki nad osobami starszymi jest również rozwój geriatry i opieki długoterminowej. W latach 2024–2026 na ten cel przeznaczono 1,48 mld zł ze środków Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności (KPO). Środki te są wykorzystywane na modernizację i rozbudowę infrastruktury ochrony zdrowia, tworzenie nowych miejsc opieki długoterminowej i geriatrycznej, doposażenie placówek medycznych, szkolenie personelu oraz wdrażanie nowych standardów jakościowych. Realizacja inwestycji finansowanych z KPO przynosi już wymierne efekty - dzięki wsparciu utworzonych lub przekształconych zostanie łącznie 3 429 łóżek w obszarze opieki długoterminowej i geriatrycznej, w tym 2 921 łóżek opieki długoterminowej oraz 508 łóżek geriatrycznych. Oznacza to znaczące zwiększenie dostępności świadczeń, poprawę warunków leczenia i opieki oraz stopniowe ograniczanie nierówności regionalnych w dostępie do świadczeń.

Odnosząc się do kwestii monitorowania skali występowania chorób neurodegeneracyjnych należy wskazać, że *Krajowy Program Działań wobec Chorób Otępiennych* przewiduje działania w zakresie gromadzenia, monitorowania, analizy i publikacji danych dotyczących chorób otępiennych. Program zakłada realizację działań mających na celu poprawę jakości danych sprawozdawczych poprzez ujednolicenie zasad kodowania rozpoznań na poszczególnych poziomach systemu ochrony zdrowia.

W odniesieniu do koordynacji między systemem ochrony zdrowia a systemem pomocy społecznej należy podkreślić, że zagadnienie to stanowi jeden z kluczowych elementów obecnie prowadzonej reformy opieki długoterminowej realizowanej w ramach reformy A4.6 Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności (KPO). Należy podkreślić, że istotną grupę beneficjentów opieki długoterminowej stanowią osoby z chorobami

otępiennymi, które ze względu na postępujący charakter schorzenia często wymagają długotrwałego, kompleksowego wsparcia medycznego, opiekuńczego i społecznego. Reforma prowadzona jest wspólnie przez Ministerstwo Zdrowia oraz Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, przy koordynacyjnej roli Kancelarii Prezesa Rady Ministrów.

W 2024 r. zakończono przegląd strategiczny systemu opieki długoterminowej w Polsce, a obecnie finalizowane są międzyresortowe prace nad wdrożeniem w ramach KPO priorytetowych rekomendacji wynikających z tego przeglądu. Obejmują one m.in. opracowanie wspólnej definicji opieki długoterminowej dla systemu ochrony zdrowia i pomocy społecznej, określenie statusu opiekuna nieformalnego, wskazanie podmiotów odpowiedzialnych za koordynację systemu, ustanowienie standardów jakości opieki oraz stworzenie bardziej stabilnych mechanizmów finansowania świadczeń.

Realizacji tych celów służy także procedowana ustawa o osobach starszych i koordynacji opieki długoterminowej. Projekt przewiduje m.in. stworzenie mechanizmu koordynacji ścieżki osoby wymagającej opieki długoterminowej, w tym wprowadzenie funkcji koordynatora na poziomie powiatu, rozwój opieki środowiskowej, poprawę dostępności informacji o świadczeniach oraz rozwój systemu monitorowania jakości usług.

Z wyrazami szacunku

z upoważnienia Ministra Zdrowia

Katarzyna Kęcka

Podsekretarz Stanu

/dokument podpisany elektronicznie/